

IZMJENE I DOPUNE
GODIŠNJEG PROGRAMA
RADA TURISTIČKE ZAJEDNICE
MJESTA DRVENIK
ZA 2023. GODINU

Pripremio:
Duje Lozina, direktor TZM Drvenik

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	1
PRIHODI	2
1. IZVORNI PRIHODI.....	2
2. PRIHODI IZ PRORAČUNA OPĆINE, ŽUPANIJE I DRŽAVNOG PRORAČUNA	3
3. PRIHODI OD SUSTAVA TURISTIČKIH ZAJEDNICA	3
5. PRIHODI OD GOSPODARSKE DJELATNOSTI	3
6. PRENESENI PRIHOD IZ PRETHODNE GODINE	3
RASHODI	4
1. ISTRAŽIVANJE I STRATEŠKO PLANIRANJE	5
2. RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA	5
3. KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE	5
4. DESTINACIJSKI MENADŽMENT	6
5. ČLANSTVO U STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA	6
6. ADMINISTRATIVNI POSLOVI	6
7. REZERVA	7
ZAKLJUČAK.....	8

Temeljem stavka 3. članka 56. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19. i 42/20.), turističke zajednice dužne su donijeti izmjene i dopune godišnjeg programa rada ukoliko dođe do odstupanja većeg od 5% bilo u planiranim prihodima ili rashodima utvrđenim programom rada.

Ukupni iznos rashoda manji je za 6% od planiranog iznosa, ali dogodila su se odstupanja unutar planiranih aktivnosti (3 od 5) te su tokom izvještajne godine neke od aktivnosti realizirane u planiranom obimu dok su pak druge ili premašile planirani iznos ili nisu realizirane prema planu. Prihodi su za 8% manji od planiranog iznosa, a najveća promjena zabilježena je za stavke prenesenog prihoda prethodnih godina i prihoda iz proračuna općine/županije te je potrebno rebalansom točnije predvidjeti pojedina stavke prihoda.

Važno je napomenuti da je inflacija odnosno povećanje cijena dobara i usluga imala značajan utjecaj na financijski rezultat Turističke zajednice mjesta Drvenik jer je većina aktivnosti koštala za 20-30% više nego li ranijih godina dok su pojedine stavke (promenadni nastupi) poskupjele za čak 50%.

PRIHODI

		Plan za 2023. (u eurima)	Rebalans 2023. (u eurima)	Rebalans / Plan '23	Udio u PH
	PRIHODI				
1.	Izvorni prihodi	115.300,00 €	119.500,00 €	1,04	73,24%
1.1.	Turistička pristojba	106.000,00 €	106.000,00 €	1,00	64,96%
1.2.	Članarina	9.300,00 €	13.500,00 €	1,45	8,27%
2.	Prihodi iz proračuna općine/grada/županije i državnog proračuna	4.000,00 €	9.900,00 €	2,48	6,07%
3.	Prihodi od sustava turističkih zajednica	13.000,00 €	10.000,00 €	0,77	6,13%
4.	Prihodi iz EU fondova	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
5.	Prihodi od gospodarske djelatnosti	8.000,00 €	6.400,00 €	0,80	3,92%
6.	Preneseni prihod iz prethodne godine	37.000,00 €	17.370,00 €	0,47	10,65%
7.	Ostali prihodi	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
	SVEUKUPNO	177.300,00 €	163.170,00 €	0,92	100,00%

Ukupni prihodi odstupaju 8% od programom planiranih prihoda za 2023. godinu te shodno ranije spomenutom zakonskom članku obvezno je donijeti izmjene i dopune programa rada.

1. IZVORNI PRIHODI

Kod planiranja izvornih prihoda za 2023. godinu, u obzir su se uzele ranije godine i poslovanje objekata odnosno broj ostvarenih noćenja pravnih i fizičkih osoba koji turističku pristojbu naplaćuju po noćenju te broj kreveta osoba koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu. Turistička članarina planirana je s blagim porastom iznosa iz razloga boljih turističkih rezultata u 2022. godini nego li je to bio slučaj u korona godinama. Vjerujući u uspješnu turističku sezonu u tekućoj godini planom je predviđen prihod od turističke pristojbe u iznosu od 106.000,00 eura dok je procijenjeni iznos turističke članarine 13.500,00 eura.

Planirani iznos izvornih prihoda bio je 115.300,00 eura te se ovim izmjenama predviđa porast prihoda od 4% odnosno **iznos od 119.500,00 eura**.

Turistička pristojba

Prihodi od turističke pristojbe ostvarit će se u iznosu kako li je planirano tj. na kraju godine ne bi trebalo doći do odstupanja većeg od 5% iako u trenutku izrade ovog dokumenta postoje potraživanja za pristojbu u nešto većem iznosu od 50.000,00 eura (prije raspodjele), ali postojeći dužnici već duži niz

godina ne plaćaju pristojbu redovno te od strane Državnog inspektorata nisu ishodovana rješenja za prisilnu naplatu.

Turistička članarina

Kod planirana prihod od članarina predviđeno je povećanje od 6% u odnosu na prethodnu godinu zbog boljih turističkih rezultata u prethodnoj godini na osnovu kojih obrti i firme plaćaju članarinu. U prethodne dvije i tekućoj godini primijećena je veća aktivnost Porezne uprave u svrhu naplate turističke članarine te se, zahvaljujući tomu, bilježi povećana aktivnost plaćanja članarine. Nažalost, još uvijek dosta obveznika, unatoč višekratnom upozorenju, uplaćuje članarinu na račun Turističke zajednice općine Gradac te zbog toga dolazi do velikih odstupanja između planiranog i ostvarenog prihoda. U tekućoj godini TZO Gradac proslijedio je iznos od 2.184,24 eura pogrešno uplaćene članarina od čega se veći dio odnosio na uplate iz 2022. godine te se iz tog razloga, ali i zbog veće količine uplata ostalih obveznika članarine, očekuje ostvarenje ovog prihoda **u iznosu od 13.500,00 eura** (povećanje od 45% u odnosu na programom predviđeni iznos od 9.300,00 eura).

2. PRIHODI IZ PRORAČUNA OPĆINE, ŽUPANIJE I DRŽAVNOG PRORAČUNA

Na ovu stavku prihoda odnose se sredstva dodijeljena od:

- Splitsko-dalmatinske županije na natječaju *Razvoj, zaštita i valorizacija pomorske baštine na području SDŽ u 2023. godini* odobren je iznos od 1.500,00 eura za projekt „Postavljanje skulpture – Morske medvjedice“
- Općine Gradac odobrene su dvije donacije i to za manifestacije Drvenik Craft Beer Fest, Wine Expo i proslavu Sv. Jure iznos od 3.400,00 eura te za organizaciju adventa odnosno nabavku adventske kućice iznos od 5.000,00 eura.

Planirani prihod neće se ostvariti u planiranom obimu već za dva i pol puta većem iznosu. Rebalansom se predviđa **iznos od 9.900,00 eura**.

3. PRIHODI OD SUSTAVA TURISTIČKIH ZAJEDNICA

Planiranih 13.000,00 eura prihoda od sustava TZ-a neće se doseći u tekućoj godini, a rebalansom se predviđa 77%-tno ostvarenje plana te bi ukupni prihod ove stavke na kraju obračunskog razdoblja trebao **iznositi 10.000,00 eura**. Glavni razlog istom je znatno manji odobreni iznos TZ SDŽ na natječaju za selektivne oblike turizma gdje je prijavljen projekt postavljanja skulpture morskih medvjedica.

Osim refundacija turističkih zajednica s područja Makarske rivijere za projekt Welcome desk u Zračnoj luci Split, na ovu stavku odnosi se, već spomenuti, pozitivno ocjenjeni projekt „Postavljanja skulpture – Morske medvjedice“ (6.000,00€), sufinanciranje manifestacije „Drvenik WINE EXPO 2023“ (600,00€) te sufinanciranje sadnje stabala od strane HTZ-a u iznosu od 1.268,17€.

5. PRIHODI OD GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Turističkoj zajednici mjesta Drvenik od strane Općine Gradac dana je na upravljanje javna turistička infrastruktura koju poduzetnici koriste za isticanje reklama firmi, obrta i usluga, a za čiju naplatu je zadužena TZM Drvenik. Planiran je iznos od 8.000,00 eura, ali do kraja godine ostvarit će se 80% plana odnosno **iznos od 6.400,00 eura**.

6. PRENESENI PRIHOD IZ PRETHODNE GODINE

Zbog većeg broja dužnika prethodne godine planirana je naplata te prijenos sredstava u tekuću godinu u iznosu od 37.000,00 eura, ali neuspješnom realizacijom naplate prenesen je **iznos od 17.370,00 eura**.

RASHODI

Ukupni planirani iznos rashoda u 2023. godini prema Godišnjem programu rada iznosio je 179.300,00 eura dok se ovim rebalansom predviđa njegovo ostvarenje u iznosu od **167.950,00 kuna** odnosno 6% manje prvotno planiranih rashoda. Promjena ukupnog rashoda za 1% je veća od zakonski dozvoljene stoga je potrebno napraviti izmjene i dopune. Promjene koje su se dogodile unutar aktivnosti biti će pojašnjene u nastavku ovog teksta. Glavni razlog većine promjena unutar aktivnosti tj. veliki broj prolongiranja za narednu godinu dogodio se zbog odluke o realizaciji projekta postavljanja skulpture koji iziskuje veliku količinu sredstava.

	AKTIVNOSTI	Plan za 2023. (u eurima)	Rebalans 2023. (u eurima)	Rebalans / Plan '23	Udio u RH
1.	ISTRAŽIVANJE I STRATEŠKO PLANIRANJE	4.000,00 €	2.000,00 €	0,50	1,19%
1.1.	Izrada strateških/operativnih/komunikacijskih/akcijskih dokumenata	2.000,00 €	2.000,00 €	1,00	1,19%
1.2.	Istraživanje i analiza tržišta	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
1.3.	Mjerenje učinkovitosti promotivnih aktivnosti	2.000,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
2.	RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA	54.500,00 €	53.610,00 €	0,98	31,92%
2.1.	Identifikacija i vrednovanje resursa te strukturiranje turističkih proizvoda	10.000,00 €	1.760,00 €	0,18	1,05%
2.2.	Sustavi označavanja kvalitete turističkog proizvoda	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
2.3.	Podrška razvoju turističkih događanja	44.500,00 €	51.850,00 €	1,17	30,87%
2.4.	Turistička infrastruktura	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
2.5.	Podrška turističkoj industriji	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
3.	KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE	38.100,00 €	30.490,00 €	0,80	18,15%
3.1.	Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice	2.000,00 €	5.000,00 €	2,50	2,98%
3.2.	Suradnja s organizatorima putovanja	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
3.3.	Kreiranje promotivnog materijala	11.600,00 €	10.640,00 €	0,92	6,34%
3.4.	Internetske stranice	3.000,00 €	1.100,00 €	0,37	0,65%
3.5.	Kreiranje i upravljanje bazama turističkih podataka	5.200,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
3.6.	Turističko-informativne aktivnosti	16.300,00 €	13.750,00 €	0,84	8,19%
4.	DESTINACIJSKI MENADŽMENT	42.900,00 €	47.050,00 €	1,10	28,01%
4.1.	Turistički informacijski sustavi i aplikacije /eVisitor	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
4.2.	Upravljanje kvalitetom u destinaciji	9.700,00 €	1.700,00 €	0,18	1,01%
4.3.	Poticanje na očuvanje i uređenje okoliša	33.200,00 €	45.350,00 €	1,37	27,00%
5.	ČLANSTVO U STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
5.1.	Međunarodne strukovne i sl. organizacije	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
5.2.	Domaće strukovne i sl. organizacije	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
6.	ADMINISTRATIVNI POSLOVI	33.800,00 €	34.800,00 €	1,03	20,72%
6.1.	Plaće	23.000,00 €	27.200,00 €	1,18	16,20%
6.2.	Materijalni troškovi	9.800,00 €	6.600,00 €	0,67	3,93%
6.3.	Tijela turističke zajednice	1.000,00 €	1.000,00 €	1,00	0,60%
7.	REZERVA	6.000,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
8.	POKRIVANJE MANJKA PRIHODA IZ PRETHODNE GODINE	0,00 €	0,00 €	0,00	0,00%
	SVEUKUPNO 1	179.300,00 €	167.950,00 €	0,94	100,00%

1. ISTRAŽIVANJE I STRATEŠKO PLANIRANJE

Ovim izmjenama i dopunama godišnjeg programa rada predviđaju se rashodi za ovu aktivnost u iznosu od 2.000,00 eura što je 50% više manje li je planom bilo predviđeno.

1.1. Izrada strateških/operativnih/komunikacijskih/akcijskih dokumenata

U 2023. godini predviđena je aktivnost usklađivanja s GDPR-om što je realizirano u iznosu i obimu kakvom je predviđeno planom i programom. Ostvarenje ove aktivnosti je 100% u odnosu na planirani iznos od **2.000,00 eura**.

1.3. Mjerenje učinkovitosti promotivnih aktivnosti

Ovom aktivnošću predviđeno je anketirati turiste tijekom ljetne sezone kako bi došli do kvalitetnog uvida u zadovoljstvo turista destinacijom te sugestijama za intervencijama iz prve ruke. Anketa se trebala provoditi od svibnja do listopada s pitanjima o zadovoljstvu destinacijom, sveukupnom ponudom mjesta, atrakcijama, gastro ponudom, kvaliteti manifestacija i slične stvari koje bi ovoj turističkoj zajednici mogle koristiti u određivanju smjera razvoja te u koje projekte i manifestacije značajnije ulagati sredstva. Zbog financijski izdašnijih aktivnosti anketiranje turista u destinaciji nije realizirano u tekućoj godini te se njegova realizacija očekuje u narednoj godini.

2. RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA

Ovim izmjenama i dopunama godišnjeg programa rada predviđaju se rashodi za ovu aktivnost u iznosu od 53.610,00 eura što je 2% manje nego li je planom bilo predviđeno.

2.1. Identifikacija i vrednovanje resursa te strukturiranje turističkih proizvoda

Unutar ove aktivnosti ostvarit će se tek 18% planirane aktivnosti odnosno **iznos od 1.760,00 eura** od prvotno planiranih 10.000,00 eura. Jedino je realizirana aktivnost radionice obnove suhozida dok se realizacija ostala tri projekta očekuje u narednoj godini (uređenje i opremanje bunkera na Drveničkim stinama te puta za Sokolić, održavanje i opremanje pješačkih i planinarskih staza te označavanje cikloturističke rute Makarske rivijere i Zabiokovlja).

2.3. Podrška razvoju turističkih događanja

Planira se ostvariti rashod 17% veći nego je prvotno predviđen programom rada, a razlog tomu je poskupljenje svih mogućih usluga vezanih uz održavanje manifestacija koji su, uz smanjenje broja manifestacija, uzrokovali povećanje sredstava ove aktivnosti. Podizanjem kvalitete manifestacija ili zadržavanjem dosadašnje razine kvalitete iziskivalo je više sredstava od planom predviđenog iznosa te se procjenjuje konačni **iznos od 51.850,00 eura**.

3. KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE

Ovim izmjenama i dopunama godišnjeg programa rada predviđaju se rashodi za ovu aktivnost u iznosu od 30.490,00 eura što je 80% planom predviđenog iznosa.

3.1. Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice

Za realizaciju ove aktivnosti potrošit će se dva i po puta veći iznos od planiranog, a isto je uzrokovano većom aktivnosti zajedničkih projekata nastupa na sajmovima i drugim sličnim prezentacijama destinacije Makarske rivijere. Najznačajniji izdatak u ovoj aktivnosti je sudjelovanje u projektu Welcome deska u Zračnoj luci Split gdje TZM Drvenik zastupa sve turističke zajednice s područja Makarske rivijere. Osim tog projekta također se sudjelovalo u prezentaciji Makarske rivijere u Mariboru, Danima hrvatskog turizma, u projektu TZ-a SDŽ Dalmatija AI i slično. Konačni iznos za ovu aktivnost je **5.000,00 eura**.

3.3. Kreiranje promotivnog materijala

Predviđeno je ostvarenje 92% planiranog iznosa za ovu aktivnost odnosno iznos od **10.640,00 eura**. Kroz ovu aktivnost realizirano je održavanje dvije live kamera u Gornjoj i Donjoj Vali, razne brošure, letci, oglasi i reklame te stvaranje i redovito kreiranje sadržaja na društvenim mrežama što se pokazalo kao uspješan projekt još u prethodnoj godini kada se započelo s istim. Neostvarene aktivnosti prenijet će se i predvidjeti u narednu godinu.

3.4. Internetske stranice

Na službenoj web stranici nije bilo većih promjena osim redovnog održavanja stranice uz poneke intervencije kako bi ona ostala funkcionalna. Od planiranih 3.000,00 eura, ukupni trošak internet stranice biti će realiziran u iznosu od **1.100,00 eura**.

3.5. Kreiranje i upravljanje bazama turističkih podataka

U cilju veće marketinške prisutnosti planom je predviđena izrada novih fotografija te snimanje novog promotivnog videa za promociju, ali u tekućoj godini isto nije ostvareno zbog prenamjene sredstava za druge projekte. Projekt otkupa fotografija i snimanja promo videa kao i nabavka suvenira i sličnih promotivnih materijala realizirat će se u narednoj godini.

3.6. Turističko-informativne aktivnosti

Na turističko-informativne aktivnosti do kraja godine planiran je rashod od **13.750,00 eura** što je 84% planiranog iznosa. Ovaj rashodi u najvećoj mjeri se odnosi na 3 djelatnika zaposlena na 3-4 mjeseca za rad na mjestima administrator i informator tijekom turističke sezone dok se drugi dio odnosi na zamjenu jumbo plakata i info tabli na outdoor vježbalištima te zamjena reklama na trajektnom pristaništu. U tekućoj godini nije bilo više intervencija zamjene tabli stoga je taj dio sredstava ostao neiskorišten.

4. DESTINACIJSKI MENADŽMENT

Ovim izmjenama i dopunama godišnjeg programa rada predviđaju se rashodi za ovu aktivnost u iznosu od 47.050,00 eura što je 10% više nego li je planom bilo predviđeno.

4.2. Upravljanje kvalitetom u destinaciji

Projekt upravljanja kvalitetom u destinaciji realiziran je u puno manjoj mjeri nego li je predviđeno, a u sklopu ove aktivnosti organizirano je i djelomične sufinancirano studijsko putovanje iznajmljivača u Crnu Goru dok je iznos aktivnosti podizanja kvalitete i opremljenosti smještaja u destinaciji prenamjenjen za druge aktivnosti, a provedba ove aktivnosti očekuje se u narednim godinama.

4.3. Poticanje na očuvanje i uređenje okoliša

Ovom aktivnošću uređen je okoliš u mjestu, održavane su plaže u pripremi i tijekom sezone, postavljeni su popratni sadržaji uz šetnice, održavane su i opremljene pješačke i biciklističke staze. Iznos rashoda na kraju godine očekuje su za 37% veći od planiranog odnosno **iznos od 43.350,00 eura**.

5. ČLANSTVO U STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA

TZM Drvenik u tekućoj godini nije bila član nijedne organizacije.

6. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Ovim izmjenama i dopunama godišnjeg programa rada ne predviđa se povećanje rashoda za više od 5%, točnije ostvarit će se porast od 3% više nego li je planom bilo predviđeno što apsolutno iznosi 34.800,00 eura.

6.1. Plaće

Ova stavka odnosi se na plaće i naknade na zaposlenike TZM Drvenik odnosno na rad direktora koji je jedini stalno zaposleni te se predviđa porast ovog troška za 18% što je rezultat odluke o povećanju plaće direktora od 1. travnja ove godine. Planirani iznos ostvarenja je **27.200,00 eura**.

6.2. Materijalni troškovi

Materijalni troškovi predviđaju se u **iznosu od 6.600,00 eura** što je 67% od planiranog iznosa, a do istog je došlo zbog odustajanja od ulaganja u uređenje ureda.

6.3. Tijela turističke zajednice

Za završnu sjednicu vijeća i skupštine planirano je organizirati domjenak za članove na kojeg se planira potrošiti 1.000,00 eura. Nema promjene iznosa ove stavke.

7. REZERVA

Sredstva rezerve neće biti za pripremu naredne sezone.

ZAKLJUČAK

Nije bilo značajnijih odstupanja u ukupnim prihodima i rashodima već u analitičkim stavkama svake pojedine aktivnosti. Stoga, napravljene su ove izmjene i dopune godišnjeg programa rada kako bi se rad TZM Drvenik uskladio sa Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19. i 42/20.).